

Rendalen kommune

ØKONOMIPLAN 2019-2022 RENDALEN KOMMUNE

Arkiv: 124

Arkivsaksnr.: 18/1026

Saksbehandler:

Lars Erik Bjøntegaard

Saken skal behandles i: Formannskapet
Kommunestyret

Rådmannens forslag til innstilling:

Rendalen kommune, kommunestyret, vedtar vedlagte økonomiplan for perioden 2019 – 2022

Vedlegg:

- ØKONOMIPLAN 2019-2022 RENDALEN KOMMUNE , datert 24.05.2018

Melding om vedtak sendes til:

Fylkesmannen i Hedmark, kommunalavdelingen

Bakgrunn for saken:

I kommunelovens § 44 står det at økonomiplanen skal være en rullerende plan som minimum skal omfatte de fire neste budsjettårene.

Økonomiplanen skal være realistisk og inneholde alle sannsynlige inntekter og utgifter og prioriterte oppgaver. Økonomiplanen skal vedtas av kommunestyret selv på bakgrunn av formannskapets innstilling.

Økonomiplanen for de kommende fire årene skal redegjøre for hovedtrekkene i driften til kommunen: en talldel som skal vise budsjettet for de ulike årene fordelt på investeringer og drift, og en verbaldel som skal omtale prioriterte områder. Her vil det vises til utfordringer, prioriteringer og tiltak som er felles for hele kommunen, samt at virksomhetene vil skrive om sitt respektive tjenesteområde.

Verbaldelen kan man kalle den handlingsplanen man definerer for de kommende årene, og i henhold til økonomiplanens plassering i kommunens planhierarki (jfr. Kommunens planstrategi) skal den søke å:

- bygge på de mål og strategier som er definert og beskrevet i kommuneplanen, kommunedelplaner og tema- og virksomhetsplaner (de strategiske planene)
- ta tak i føringer for tjenesteproduksjonen og samfunnsutviklingen som foreligger pr nå, som det er nødvendig å håndtere løpende og som ikke nødvendigvis er redegjort for i planverket

Dette innebærer at kommunen må innenfor de ressursene som er til rådighet jobbe planmessig og definere praktiske tiltak ut i fra politisk prioriterte og vedtatte langsiktige mål og strategier. Innenfor de ressursene man disponerer må man også ha tilstrekkelig beredskap til å takle de endringer, både muligheter og utfordringer, som samfunnsutviklingen avdekker og som eksisterende planverk ikke har forutsett.

Rendalen kommune

Rådmannens vurdering:

Arbeidet med økonomiplanene er en del av kommunens økonomiske årshjul og har mange faktorer som påvirker resultatet, i tillegg til at det er en ressurskrevende prosess for virksomhetene og sentraladministrasjonen.

Folketallsutviklingen de siste år tilsier en markant nedgang i den økonomiske rammen vi får overført fra staten, og dette begrenser igjen handlingsrommet vårt betydelig: mindre midler til å utføre en stadig voksende portefølje av tjenester.

Pågående prosess med strukturelle endringer på kommune- og fylkesnivå vil videreføre de siste års press fra sentralt hold om overføring av ansvarsområder fra stat og fylke til kommune. Det forventes at denne trenden vedvarer/øker og legger ytterligere press på rammene til virksomhetene: kort fortalt må det leveres nye tjenester innenfor eksisterende rammer.

Interkommunale samarbeid er av Rendalen kommune definert som en nøkkel for å klare å bestå som en egen kommune. Vi vedtok å bestå som en egen kommune, men samtidig styrke interkommunale samarbeid for å klare å dekke alle de tjenester som en fremtidig kommune skal dekke. Kompleksiteten øker og kompetansebehovet er stort samtidig som omfanget av fremtidig tjenesteyting kanskje ikke er så stort at det er fornuftig å gjøre dette innenfor egen virksomhet men heller i et interkommunalt samarbeid.

Noe av utfordringen i årene fremover er forvaltning av de tjenestekområder som dekkes av interkommunale samarbeid, enten det er et eget IKS eller et vertskommunesamarbeid. Utfordringen ligger i at kommunen opplever reduserte rammer for sin drift da innbyggertallet synker, vi får mindre midler til daglig drift og må inn med sparetiltak i virksomhetene. Hvordan håndterer vi dette når det er tjenesteyting som skjer i samarbeid med andre kommuner? Hvordan skal vi klare å gi samme krav til effektivisering og besparinger innenfor disse budsjettpostene som det vi må håndtere innenfor det vi fremdeles har igjen i egen kommune?

Staten forventer med sine overføringer at kommunen skal gi sine innbyggere et tilstrekkelig og forsvarlig tjenestetilbud. Kommunen har i de siste årene gjort vesentlige kutt i sin tjenesteproduksjon, kutt som er knyttet til nedgangen i folketallet og tjenesteproduksjonen er nedjustert deretter. Alle tjenester krever et minimum av ressursbruk, enten det er bemanning med kompetanse som kreves eller påkrevd kjøp av varer og tjenester. Noe av den viktigste jobben som må gjøres i kommende økonomiplanperiode er å definere hva som er tilstrekkelig: hva benytter vi av ulike innsatsfaktorer og hvilke ytelser gis innbyggerne? Begrepet «godt nok» blir et viktig måleparameter: for at vi ikke skal kutte tjenestekområder i sin helhet og dermed komme på kollisjonskurs med å ikke yte tilstrekkelig og forsvarlig tjenestetilbud må vi se på hva vi faktisk definerer som godt nok.

Dette er en viktig prosess og ikke minst vanskelig: ansatte ønsker å yte tjenester til innbyggerne som samsvarer med innbyggernes ønsker og det kan bli en krevende prosess å faktisk jobbe frem definisjoner på «godt nok». Prosessene krever godt samspill mellom

Rendalen kommune

ansatte og ledere, dialog med brukergrupper av de berørte tjenestene samt dialog mellom politisk og administrativ ledelse i kommunen. Dette er prosesser vi må gjennomføre for å håndtere vårt reduserte handlingsrom i den økonomiske rammen vi skal benytte for å ivareta kommunens forpliktelser ovenfor alle våre innbyggere.

Kommunen har foretatt store kutt i de senere år, men det er ingen tvil om at kommende år også vil ha store krav og behov for omstilling, kompetanseutvikling og å kunne drive frem effektivitetsprosesser innen digitalisering, infrastruktur og forebygging. Dette blir krevende prosesser hvor fleksibilitet og endringsvilje hos alle ansatte og ledere utfordres, samt utfordrer politisk ledelse på å ta noen veivalg for utviklingen av Rendalen.

Stadig økende krav til kompetanse hos de ansatte ut i fra endret krav til tjenesteyting er også et viktig fokusområde. Kommunen står ovenfor et stort rekrutteringsbehov på grunn av den høye alderssammensetningen på dagens ansatte og utviklingen i den demografiske sammensetningen gjør dette arbeidet krevende: det blir færre og færre potensielle ansatte blant våre innbyggere.

Kommunen har de siste årene hatt et veldig høyt nivå på sjukefraværet blant de ansatte og dette påvirker handlingsrommet i daglig drift betydelig: det påløper vikarkostnader og innleie av vikarer i de tilfeller man ikke finner lokale vikarer, det er mange indirekte kostnader som vanskelig kan måles eksakt men som man ser påvirker den samlede tjenesteleveransen til innbyggerne og en faktor som man kanskje glemmer litt: det legger press på gjenværende ansatte og den kapasitet og ressursbruk de og virksomhetene har til utviklingsarbeid, prosjekter og omstilling. Sum av dette er at høyt sjukefravær ikke bare gir negative effekter i form av kroner og øre, men også påvirker kommunens handlekraft for endringer og videre utvikling. Det er iverksatt omfattende kartlegginger og tiltak i alle virksomheter for å redusere sjukefraværet slik at kommunen skal klare å stå rustet for kommende års utfordringer.

Økonomiplanen for årene 2019 – 2022 viser et bilde av begrenset handlingsrom, men ut ifra rådmannens syn et bilde av en plattform for å fortsette å levere et godt tjenestetilbud til alle innbyggerne i Rendalen kommune. Vi skal være stolte av alle de endringene vi har foretatt de senere år, vi vet vi leverer et godt tjenestetilbud til innbyggerne og det er vi trygge på at vi også skal gjøre i årene som kommer.

Vedtaketes konsekvenser for klima og miljø:

Ikke aktuelt

Fondsbehandling:

Ikke aktuelt

Råd og utvalg:

Legges ut på høring i 14 dager

Rendalen kommune

Rådmannens forslag til innstilling:

Rendalen kommune, kommunestyret, vedtar vedlagte økonomiplan for perioden 2019 – 2022